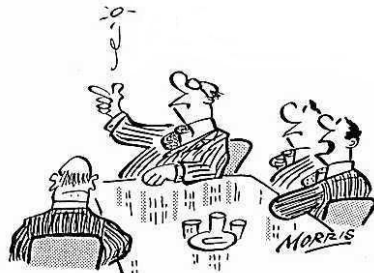

Információelmélet

Az információ fogalma (példán keresztül)

Adatok, adatfolyamok információtartalma, kódolás, továbbítás

Információ és entrópia

Bárcsak olyan nyugodt lehetnék mint J.B. amikor fontos döntésekről van szó!

Az információ fogalma (példával)

Intuitívan

"informare" (Lat.) : „**az elmét formálni**”, tanítani, utasítani valakit

Azaz: akkor tudunk tanulni, vélekedésünket megváltoztatni, ha **információhoz** jutunk

vagy:

„egy eszközbe vagy élőlénybe bevitt jel, mely választ vált ki”

(Pl. Pavlovi reflex: táplálék illata → nyáleválasztás, mozdulatok)

vagy:

„ az információ olyan mintázat amely más mintázato

(Pl. DNS szekvencia → fehérje szerkezet)

Bárcsak olyan nyugodt lehetnék mint J.B. amikor fontos döntésekről van szó!

Információ átvitel – információ tartalom

Esemény és információ:

„ mi történt?”

Az egyes események információtartalma eltérő

-megint dugó van reggel

-holnap esni fog.

-nyertem a lottón!

Hogyan *kódolhatjuk* az információt?

Mi kell az információátvitelhez?

Információátvitel - kódolás

általánosságban

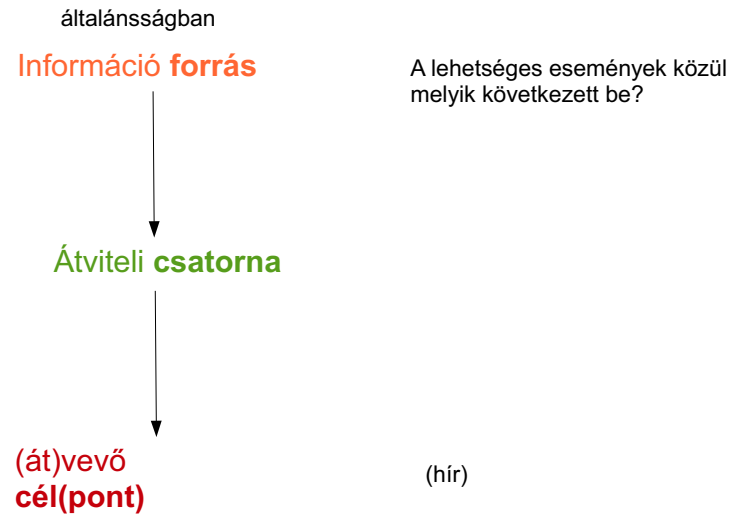
Információ forrás

A lehetséges események közül
melyik következett be?

(át)vevő
cél(pont)

(hír)

Információátvitel - kódolás

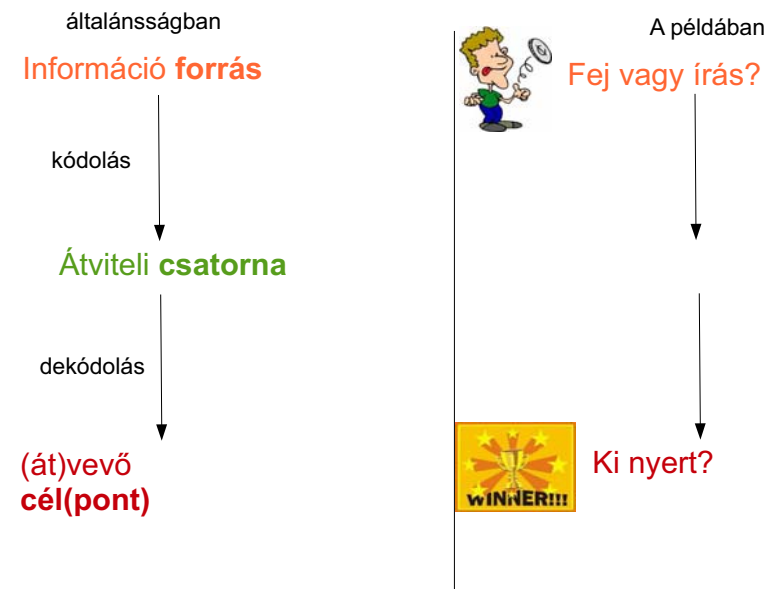
Információátvitel - kódolás

Információátvitel - kódolás

Információátvitel - kódolás

Információátvitel - kódolás

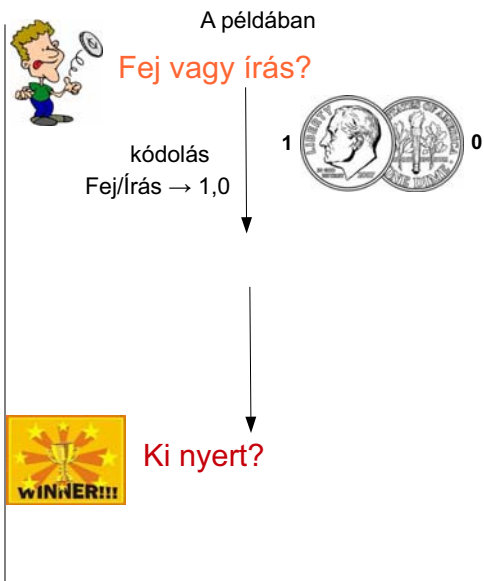
általánsságban
Információ **forrás**

kódolás

Átviteli **csatorna**

dekódolás

(át)vevő
cél(pont)

Információátvitel - kódolás

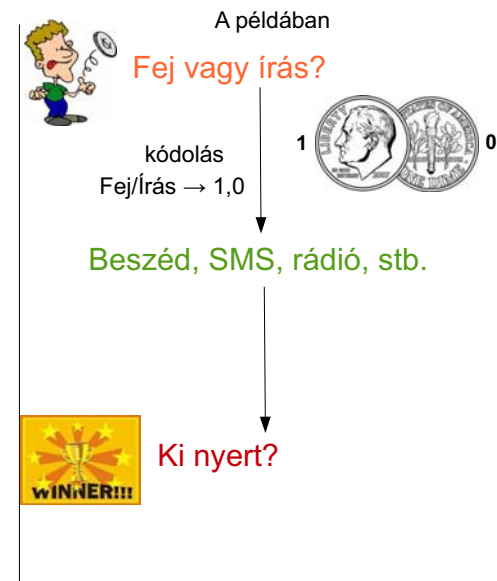
általánsságban
Információ **forrás**

kódolás

Átviteli **csatorna**

dekódolás

(át)vevő
cél(pont)

Információátvitel - kódolás

általánsságban
Információ **forrás**

kódolás

Átviteli **csatorna**

dekódolás

(át)vevő
cél(pont)

Információátvitel - kódolás

SZÁMOKKÁ
alakítjuk az információt.

általánsságban
Információ **forrás**

kódolás

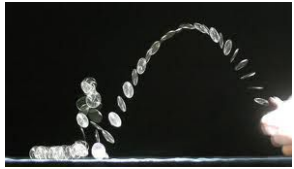
Átviteli **csatorna**

dekódolás

(át)vevő
cél(pont)

Információátvitel – digitális kódolás

Esemény	szám	digitális kód
	: 1	1
	: 0	0

Esemény	szám	digitális kód
	: 1	001
	: 2	010
	: 3	011
	: 4	100
	: 5	101
	: 6	110

Információátvitel – digitális kódolás

Hány **bitre** van szükségünk a kódoláshoz?

Bit: **binary digit**

0 vagy 1

Számjegyek : csak *két* jegy van: 0 és 1.
(10-es rendszerben 9 jegy van: 0,1,2,...,9)
A számjegyeknek helyiértéke van, amit az alap
hatványai adnak meg:
 $2^2, 2^1, 2^0$
(10-esben $10^2=100, 10^1=10, 10^0=1$)

$$PI: 101_2 = 1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 4 + 0 + 1 = 5_{10}$$

Információátvitel – digitális kódolás

mennyi **bit** kell?

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma
	: 1	1	1
	: 0	0	

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma
	: 1	001	3
	: 2	010	
	: 3	011	
	: 4	100	
	: 5	101	
	: 6	110	

Információátvitel – kódolási hatások

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma	Maximális eseményszám
	: 1	1	1	2
	: 0	0		

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma	Maximális eseményszám
	: 1	001	3	8
	: 2	010		
	: 3	011		
	: 4	100		
	: 5	101		
	: 6	110		

7
0 Itt 6 eseményt kódoltunk 3 biten, csak hogy $2^3=8$,
000 azaz 8 eseményt is lehetne kódolni ennyi bit segítségével

Információátvitel – kódolási hatások

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma	Maximális eseményszám
	: 1	001	3	8
	: 2	010		
	: 3	011		
	: 4	100		
	: 5	101		
	: 6	110		
	7	111		
	0	000		

Itt 6 eseményt kódoltunk 3 biten, csak hogy $2^3=8$, azaz 8 eseményt is lehetne kódolni ennyi bit segítségével

Egy jobb hatásfokú kódolás:

$\{X_1 X_2 X_3\}$ csoportosítsuk az eseményeket 3-asával

Ez az előbbiek szerint
3x3 bit = 9 bit igényt jelent

Információátvitel – kódolási hatások

Esemény	szám	digitális kód	Bitek száma	Maximális eseményszám
	: 1	001	3	8
	: 2	010		
	: 3	011		
	: 4	100		
	: 5	101		
	: 6	110		
	7	111		
	0	000		

Itt 6 eseményt kódoltunk 3 biten, csak hogy $2^3=8$, azaz 8 eseményt is lehetne kódolni ennyi bit segítségével

Egy jobb hatásfokú kódolás:

$\{X_1 X_2 X_3\}$ csoportosítsuk az eseményeket 3-asával

Ez az előbbiek szerint
3x3 bit = 9 bit igényt jelent

Összesen $6^3 = 216$ lehetőség van
de $2^8=256$, így 8 bit is elég
(sőt sok is).

1 bittel kevesebb is bőven elég!

Információátvitel – kódolási hatások

Az információtartalom definiálható a legjobb hatásfokú kódolással

azaz:

Egy jel, esemény információtartalma megadható azzal, hogy minimálisan hány bitre van szükség az átviteléhez.
Ez egyben a kódolási hatások elméleti határa is.

Többszörre nem egyetlen átvitelre vagyunk kíváncsiak, hanem arra, hogy egy több lehetséges eseményből álló *eseménytér* hogyan kódolható.

Információátvitel – kódolási hatások

Az információtartalom definiálható a legjobb hatásfokú kódolással

azaz:

Egy jel, esemény információtartalma megadható azzal, hogy minimálisan hány bitre van szükség az átviteléhez.
Ez egyben a kódolási hatások elméleti határa is.

Hogyan kapcsolódik ez az intuitív információtartalomhoz?

-Fej vagy írás?

-Ma reggel nincs dugó.

-Holnap esni fog.

-nyertem a lottón!

Információátvitel – kódolási hatások

Az információtartalom definiálható a legjobb hatásfokú kódolással

azaz:

Egy jel, esemény információtartalma megadható azzal, hogy minimálisan hány bitre van szükség az átviteléhez. Ez egyben a kódolási hatások elméleti határa is.

Hogyan kapcsolódik ez az intuitív információtartalomhoz?

-Fej vagy írás?	p $\frac{1}{2}$	q $\frac{1}{2}$
-Ma reggel nincs dugó.	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$
-Holnap esni fog.	1%	99%
-nyertem a lottón!	1/13,983,816	0.999....

Információátvitel – kódolási hatások

Az információtartalom definiálható a legjobb hatásfokú kódolással

azaz:

Egy jel, esemény információtartalma megadható azzal, hogy minimálisan hány bitre van szükség az átviteléhez. Ez egyben a kódolási hatások elméleti határa is.

Hogyan kapcsolódik ez az intuitív információtartalomhoz?

-Fej vagy írás?	p $\frac{1}{2}$	q $\frac{1}{2}$	nem tudjuk előre
-Ma reggel nincs dugó.	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	
-Holnap esni fog.	1%	99%	
-nyertem a lottón!	1/13,983,816	0.999....	valószínű nem nyert...

Információátvitel – kódolási hatások

Az információtartalom definiálható a legjobb hatásfokú kódolással

azaz:

Egy jel, esemény információtartalma megadható azzal, hogy minimálisan hány bitre van szükség az átviteléhez. Ez egyben a kódolási hatások elméleti határa is.

Hogyan kapcsolódik ez az intuitív információtartalomhoz?

-Fej vagy írás?	p $\frac{1}{2}$	q $\frac{1}{2}$	nem tudjuk előre
-Ma reggel nincs dugó.	$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	
-Holnap esni fog.	1%	99%	
-nyertem a lottón!	1/13,983,816	0.999....	valószínű nem nyert...

A nyert információ az esemény valószínűségével fordítottan arányos!

információátvitel – az információ mértéke

„rendes”	P_i	valószínűség	kódolási példa	bit igény	$p^*(\text{bitek száma})$
	1/6	0.17	000	3	0.5
	1/6	0.17	001	3	0.5
	1/6	0.17	010	3	0.5
	1/6	0.17	011	3	0.5
	1/6	0.17	100	3	0.5
	1/6	0.17	101	3	0.5

bitek számának várható értéke: **3**

cinkelt

P_i

Ebben az esetben hatékonyabban kódolhatunk:

	1/2	0.5	0	1	0.5
	1/4	0.25	10	2	0.5
	1/8	0.13	110	3	0.38
	1/16	0.06	1110	4	0.25
	1/32	0.03	11110	5	0.16
	1/32	0.03	11111	5	0.16

bitek számának várható értéke: **1.94**

információátvitel – az információ mértéke

„rendes” P_i valószínűség kódolási példa bit igény p^* (bitek száma)

1/6	0.17	000	3	0.5
1/6	0.17	001	3	0.5
1/6	0.17	010	3	0.5
1/6	0.17	011	3	0.5
1/6	0.17	100	3	0.5
1/6	0.17	101	3	0.5

itt nem tudunk előre semmit, azaz a bizonytalanság maximális

bitek számának várható értéke: 3

cinkelt P_i

A cinkelt kocka eredményeinek kisebb a „hírértéke”, kevesebbet tanulunk belőle

1/2	0.5	0	1	0.5
1/4	0.25	10	2	0.5
1/8	0.13	110	3	0.38
1/16	0.06	1110	4	0.25
1/32	0.03	11110	5	0.16
1/32	0.03	11111	5	0.16

itt van előismeretünk az 1-est esetleg a 2-est várjuk.

bitek számának várható értéke: 1.94

információátvitel – az információ mértéke

„rendes” P_i valószínűség kódolási példa bit igény p^* (bitek száma)

1/6	0.17	000	3	0.5
1/6	0.17	001	3	0.5
1/6	0.17	010	3	0.5
1/6	0.17	011	3	0.5
1/6	0.17	100	3	0.5
1/6	0.17	101	3	0.5

itt nem tudunk előre semmit, azaz a bizonytalanság maximális

bitek számának várható értéke: 3

cinkelt P_i

1/2	0.5	0	1	0.5
1/4	0.25	10	2	0.5
1/8	0.13	110	3	0.38
1/16	0.06	1110	4	0.25
1/32	0.03	11110	5	0.16
1/32	0.03	11111	5	0.16

itt van előismeretünk az 1-est esetleg a 2-est várjuk.

Átlagosan kevesebbet „tanulunk” a cinkelt kockával

bitek számának várható értéke: 1.94

információátvitel – az információ mértéke

Hogyan lehet matematikailag definiálni az információtartalmat (H)? (Shannon 1948)

1.: H legyen p_i folytonos függvénye (ha p_i egy kicsit változik \rightarrow H sem „ugorhat” nagyot)

2.: Ritka események információtartalma nagyobb mint a gyakoriaké:

H fordítottan legyen arányos p-vel

Ha minden p_i egyforma, ($p_i = 1/n$)

Akkor H az események számának (n) monoton növekvő függvénye legyen.

Ha több esemény lehetséges, akkor több választásra van lehetőség, nagyobb a bizonytalanság
Ekkor egy esemény bekövetkezése nagyobb a hírértéke.

3.: Elágazó választási lehetőségek:

H értéke nem függhet attól, hogy milyen úton jutottunk az adott választáshoz (esemény bekövetkezéséhez)

$$H\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{6}\right) = H\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right) + \frac{1}{2} \cdot H\left(\frac{2}{3}, \frac{1}{3}\right)$$

információátvitel – az információ mértéke

Shannon :

$$H = p \cdot \log_2 \left(\frac{1}{p} \right)$$

\log_2 : 2-es alapú logaritmus

pl.:

$$\log_2(2) = 1$$

$$\log_2(4) = 2$$

$$\log_2(8) = 3$$

Shannon :

$$H = p \cdot \log_2 \left(\frac{1}{p} \right)$$

H az átlagos, várható információtartalmat adja meg, ez hozható kapcsolatba a kódolással.

Szokás megadni egyetlen esemény információtartalmát is (I):

$$I = \log_2 \left(\frac{1}{p} \right)$$

Ezzel $H = p \cdot I$, azaz a bekövetkezési valószínűséggel súlyozott információtartalom.

Shannon

$$H = p \cdot \log_2 \left(\frac{1}{p} \right) \quad [\text{bit}]$$

Ha a teljes eseményteret la akarjuk fedni, akkor összegezni kell minden eseményre

$$H = \sum_i p_i \cdot \log_2 \left(\frac{1}{p_i} \right) = \sum_i -p_i \cdot \log_2 p_i$$

2 helyett más log alappal is lehet:
 $\log_e (\ln)$: [nat]
 $\log_{10} (\lg)$: [ban]

az információ mértéke - entrópia

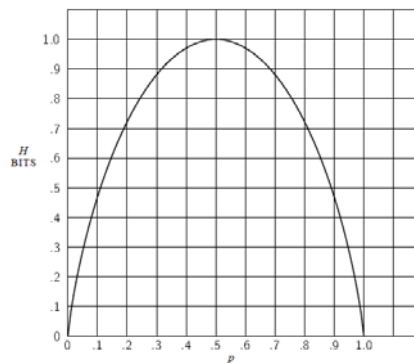
Fej vagy írás

p

q = 1-p

$$H = \sum_i -p_i \cdot \log_2 p_i = -p \cdot \log_2 p - q \cdot \log_2 q = -p \cdot \log_2 p - (1-p) \cdot \log_2 (1-p)$$

az információ mértéke - entrópia

Fair érme: $p = \frac{1}{2}$

Nincs előfeltevés,
Maximális bizonytalanság

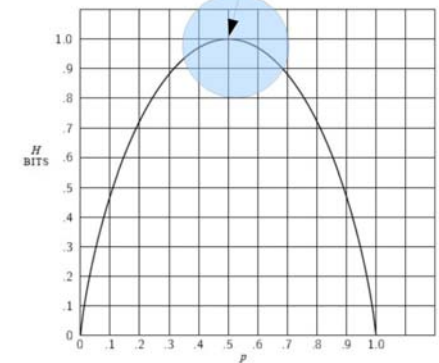
Fej vagy írás

p

q = 1-p

$$H = \sum_i -p_i \cdot \log_2 p_i = -p \cdot \log_2 p - q \cdot \log_2 q = -p \cdot \log_2 p - (1-p) \cdot \log_2 (1-p)$$

az információ mértéke - entrópia

Fair érme: $p = 1/2$

Nincs előfeltevés,
Maximális bizonytalanság

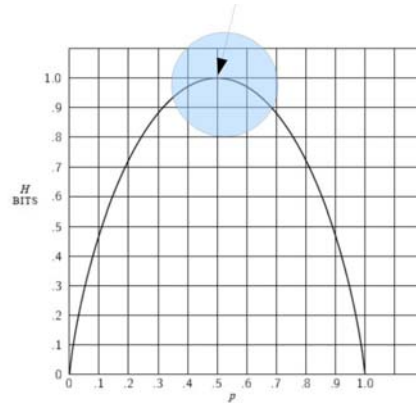
Fej vagy írás

p

$q = 1-p$

H másik neve: **Shannon-entrópia**

H akkor **maximális** ha semmit sem tudunk előre azaz minden eseményhez egyforma $p_i (= 1/n)$

Minden lehetőség egyformán valószínű, legtöbbször előfordulást látjuk

A fizikai entrópia (S) maximuma is ott van ahol a mikroállapotok száma maximális

Példa:

Egy betegségben ugyanazokat a tüneteket 3-féle kórokozó okozhatja, legyen ezek megfigyelt relatív gyakorisága $A=0.002$, $B=0.35$, $C=0.648$. Adjuk meg az egyes kórokozók előfordulásának információtartalmát, illetve a leghatékonyabb kódoláshoz szükséges bitek számát! Mennyi az információs entrópia?

$$I_A = \log_2 \left(\frac{1}{p_A} \right) = 8.966 \text{ és } I_B = \log_2 \left(\frac{1}{p_B} \right) = 1.514 \text{ és } I_C = \log_2 \left(\frac{1}{p_C} \right) = 0.626$$

$$H = P_A * I_A + P_B * I_B + P_C * I_C = 0.018 + 0.53 + 0.40 = 0.948$$

Az információs entrópia megegyezik az elvi leghatékonyabb kódoláshoz szükséges bitek számával.

Nem biztos hogy technikailag létezik ilyen, de ennél jobbat nem lehet csinálni.

Orvosi alkalmazások

Diagnosztikus tesztekben nyert információ

Szakértői rendszerek

Genetikai adatbázisok

Proteomika

...

a_i : preteszt valósz.

b_i : poszt teszt valósz.

$$D(b||a) = \sum_{i=1}^n b_i \log_2(b_i/a_i)$$

Testing Situation	Pretest Probability of Disease	Test Operating Characteristics: Sensitivity/Specificity	Test Result	Posttest Probability of Disease	Information Gained
Breast cancer screening with mammography	0.01	0.75/0.94	Positive Negative	0.11 0.003	0.25 bits 0.006 bits
Mammography given palpable breast mass	0.2	0.80/0.90	Positive Negative	0.67 0.05	0.74 bits 0.13 bits
Screening for HIV with antibody test	0.001	0.99/0.998	Positive Negative	0.33 0.00001	2.4 bits 0.001 bits
Presence of tonsillar exudate in diagnosing infection with group A streptococci	0.1	0.45/0.84	Positive Negative	0.24 0.07	0.11 bits 0.01 bits
Colon cancer screening by fecal occult blood testing	0.005	0.40/0.90	Positive Negative	0.02 0.003	0.02 bits 0.0005 bits

Adatbázisok

Adatbázisokban **információt** tárolnak, rendszereznek és olvasnak ki.

Adatbázisok

Lehetne papíron is tárolni,
de ez nem hatékony

FOSTER CITY EYE CARE - OPTOMETRIC CENTER
PATIENT HISTORY QUESTIONNAIRE

Last name _____ First name _____ Mr ☐ Mrs ☐ Miss ☐ Ms ☐

Address _____ Telephone (W) _____ (H) _____ (Cell) _____

SSN _____ Date of Birth _____ Age _____

Occupation _____ Computer Hours Per Day _____

Employer _____

Emergency contact/telephone no. _____ Dilated? _____ Today's Date _____

Date of last eye exam _____

Hobbies or Sports _____

Primary reason for today's exam _____

MEDICAL INFORMATION

What is your general health: _____

Do you have any problems with any of these systems? (please circle all that apply)

Gastrointestinal	Y/N	Nervous	Y/N	Eyes	Y/N
Ear/Nose/Throat	Y/N	Genitourinary	Y/N	Mental	Y/N
Cardiovascular	Y/N	Musculoskeletal	Y/N	Endocrine (glands)	Y/N
Respiratory	Y/N	Integumentary (skin)	Y/N	Blood/Lymph	Y/N
				Allergic/immunologic	Y/N
				Pregnant or nursing	Y/N

Please explain _____

Please answer all that apply:

Diabetes _____ Y/N Type _____ Date of diagnosis _____

Allergies _____ Y/N Allergic to what? _____ What happens? _____

Medication allergy _____ Y/N What happens? _____ Headaches _____ Y/N

Other health problems _____ HIV/AIDS _____ Y/N

Current medication(s) _____

Have you had any operations? _____ Y/N Kind? _____ When? _____

Do you use cigarettes/tobacco? _____ Alcohol? _____ Other substance(s)? _____

Name of family doctor _____ Date of last visit _____

Date of last tetanus shot _____

FAMILY HISTORY

High blood pressure _____ Y/N Relation _____ Macular degeneration _____ Y/N Relation _____

Diabetes _____ Y/N Relation _____ Retinal detachment _____ Y/N Relation _____

Glaucoma _____ Y/N Relation _____ Cataracts _____ Y/N Relation _____

Other eye condition(s) _____ Y/N What kind? _____ Relation _____

PERSONAL EYE INFORMATION

Have you had an eye operation? _____ Y/N Type _____ Date _____

Have you had an eye injury? _____ Y/N Kind _____ Date _____

Do you have glaucoma? _____ Y/N Cataracts? _____ Y/N Dry eyes? _____ Y/N Blurred vision? _____ Y/N

Other eye problem(s) _____ Y/N What kind? _____

Do you wear glasses? _____ Y/N Contact lenses? _____ Y/N Type _____

Additional information _____ Are you interested in new contact lenses? _____ Y/N

Whom may we thank for referring you? _____

Doctor's initials _____

Adatbázisok - információátvitel

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed			
1	Sam Small									
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										

Nekifoghatunk begépelni valami táblázatkezelőbe.
(Excel, OpenOffice, stb.)

Adatbázisok - információátvitel

	A	B	C	D	E	F	G
	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
1	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
2	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheimer	21	1
3	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
4	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
5	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
6	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheimer	27	3
7	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

Adatbázisok - információátvitel

	A	B	C	D	E	F	G
	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
1	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
2	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheimer	21	1
3	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
4	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
5	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
6	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheimer	27	3
7	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

Tábla : rendezett adathalmaz

Adatbázisok - információtárolás

	A	B	C	D	E	F	G
1	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
2	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
3	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	21	1
4	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
5	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
6	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
7	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	27	3
8	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

Rekord : csoportosított információcsomag
(egy sor a táblában)

Minden sor egy adat-csoport

Minden sor szerkezete azonos

Adatbázisok - információtárolás

	A	B	C	D	E	F	G
1	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
2	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
3	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	21	1
4	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
5	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
6	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
7	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	27	3
8	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

oszlop: adat **típus**

Adatbázisok - információtárolás

rendezés

	A	B	C	D	E	F	G
1	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
2	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
3	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	21	1
4	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
5	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
6	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
7	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	27	3
8	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

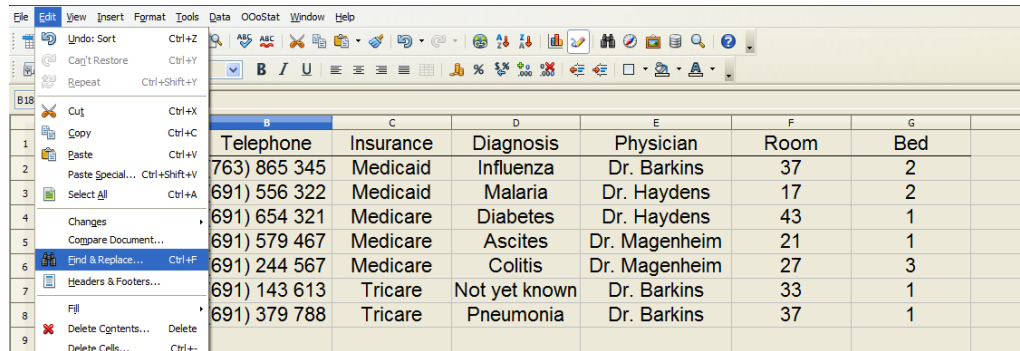
Adatbázisok - információtárolás

Rendeztethetjük valamilyen sorrend szerint az adatcsoportokat...

	A	B	C	D	E	F	G
1	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
2	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
3	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
4	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
5	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	21	1
6	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	27	3
7	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
8	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

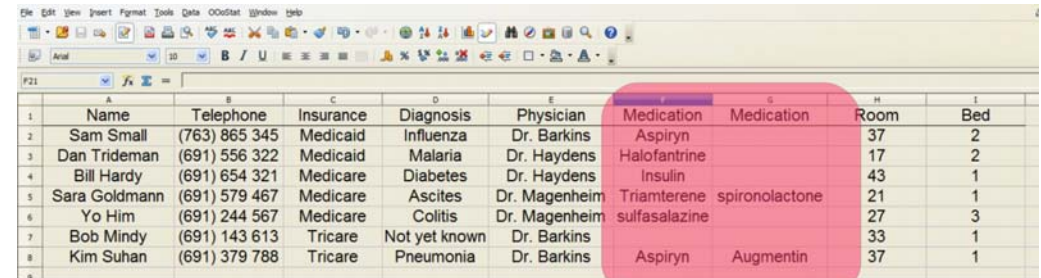
Adatbázisok – információ visszanyerés

Pl. kereséssel...

	B	C	D	E	F	G
	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Room	Bed
1	763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	37	2
2	691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	17	2
3	691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	43	1
4	691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	21	1
5	691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	27	3
6	691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins	33	1
7	691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	37	1

Adatbázisok – problémák

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Medication	Medication	Room	Bed
1	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	Aspiryn		37	2
2	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	Halofantrine		17	2
3	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	Insulin		43	1
4	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	Triamterene	spironolactone	21	1
5	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	sulfasalazine		27	3
6	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins			33	1
7	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	Aspiryn	Augmentin	37	1

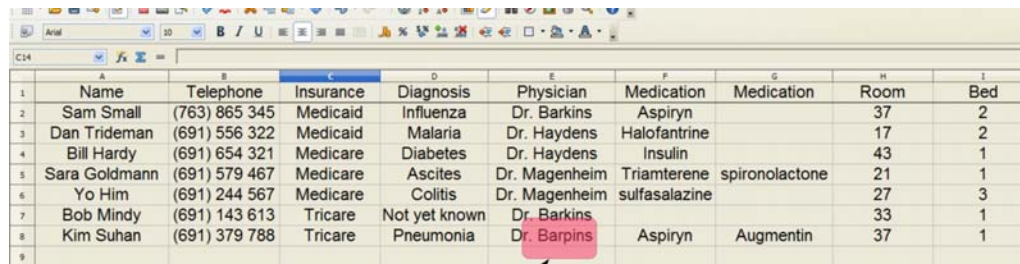
Az egyes rekordok eltérő méretűek lehetnek

Helypazarló

Új adat-típusok hozzáadása nagyon körülményes

Inkonzisztens : ha egy mező üres az baj, vagy direkt van?

Adatbázisok – problémák

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
	Name	Telephone	Insurance	Diagnosis	Physician	Medication	Medication	Room	Bed
1	Sam Small	(763) 865 345	Medicaid	Influenza	Dr. Barkins	Aspiryn		37	2
2	Dan Trideman	(691) 556 322	Medicaid	Malaria	Dr. Haydens	Halofantrine		17	2
3	Bill Hardy	(691) 654 321	Medicare	Diabetes	Dr. Haydens	Insulin		43	1
4	Sara Goldmann	(691) 579 467	Medicare	Ascites	Dr. Magenheim	Triamterene	spironolactone	21	1
5	Yo Him	(691) 244 567	Medicare	Colitis	Dr. Magenheim	sulfasalazine		27	3
6	Bob Mindy	(691) 143 613	Tricare	Not yet known	Dr. Barkins			33	1
7	Kim Suhan	(691) 379 788	Tricare	Pneumonia	Dr. Barkins	Aspiryn	Augmentin	37	1

Ugyanazt többször is be kell gépelni:

Elírások

Feleslegesen többször is tároljuk

Később lehetetlen módosítani – túl sok példányban van meg

...

Adatbázisok – SQL

Information Retrieval

F. BAXENDALE, Editor

A Relational Model of Data for Large Shared Data Banks

F. F. COPE
IBM Research Laboratory, San Jose, California

Future users of large data banks must be protected from having to know how the data is organized in the machine (the internal representation). A prompting service which supplies such information is not a satisfactory solution. Activities of users at terminals and most application programs should remain unaffected when the internal representation of data is changed and even when some aspects of the external representation are changed. Changes in data representation will often be needed as a result of changes in query, update, and report metric and content grown in the types of stored information. Existing nonrelational, formatted data systems provide users with tree-structured files or slightly more general network models of the data. In Section 1, inadequacies of these models are discussed. A model based on many relations, a normal form for data base relations, and the concept of a universal data sublanguage are introduced. In Section 2, certain operations on relations (rather than logical inference) are discussed and applied to the problems of redundancy and consistency in the user's model.

KEY WORDS AND PHRASES: data bank, data base, data structure, data representation, hierarchies of data, networks of data, relations, derivability, redundancy, consistency, consistency, join, relational language, predicate calculus, security, data integrity.

CE CATEGORIES: 3.70, 3.71, 3.75, 4.30, 4.32, 4.39

1. Relational Model and Normal Form

1.1. INTRODUCTION

This paper is concerned with the application of elementary relation theory to systems which provide shared access to large banks of formatted data. Except for a paper by Childs [1], the principal application of relations to data systems has been to deductive question-answering systems. Levin and Manon [2] provide numerous references to work in this area.

In contrast, the problems treated here are those of data independence—the independence of application programs and terminal activities from growth in data types and changes in data representation—and certain kinds of data inconsistency which are expected to become troublesome even in non deductive systems.

The relational view (or model) of data described in Section 1 appears to be superior in several respects to the graph or network model [3, 4] presently in vogue for non-inferential systems. It provides a means of describing data with its natural structure only—that is, without superimposing any additional structure for machine representation purposes. Accordingly, it provides a basis for a high level data language which will yield maximal independence between programs on the one hand and machine representation and organization of data on the other.

A further advantage of the relational view is that it forms a sound basis for treating derivability, redundancy, and consistency of relations—these are discussed in Section 2. The network model, on the other hand, has spawned a number of confusions, not the least of which is mistaking the derivations of connections for the derivation of relations (see remarks in Section 2 on the "connection trap").

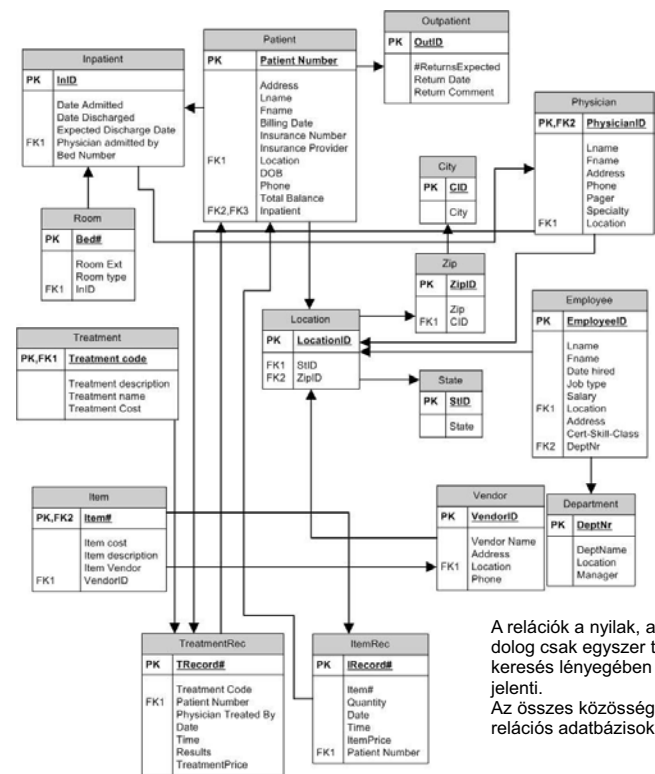
Finally, the relational view permits a clearer evaluation of the scope and logical limitations of present formatted data systems, and also the relative merits (from a logical standpoint) of competing representations of data within a single system. Examples of this clearer perspective are cited in various parts of this paper. Implementations of systems to support the relational model are not discussed.

1.2. DATA DEPENDENCIES IN PRESENT SYSTEMS
The provision of data description tables in recently developed information systems represents a major advance toward the goal of data independence [5, 6, 7]. Such tables facilitate changing certain characteristics of the data representation stored in a data bank. However, the variety of data representation characteristics which can be changed without logically impairing some application programs is still quite limited. Further, the model of data with which users interact is still cluttered with representational properties, particularly in regard to the representation of collections of data (as opposed to individual items). Three of the principal kinds of data dependencies which still need to be removed are: ordering dependence, indexing dependence, and access path dependence. In some systems these dependencies are not clearly separable from one another.

1.2.1. Ordering Dependence. Elements of data in a data bank may be stored in a variety of ways, some involving no ordering, some permitting each element to participate in one ordering only, others permitting each element to participate in several orderings. Let us consider these existing systems which either require or permit data elements to be stored in at least one total ordering which is closely associated with the hardware-determined ordering of addresses. For example, the records of a file concerning parts might be stored in ascending order by part serial number. Such systems normally permit application programs to assume that the order of presentation of records from such a file is identical to (or is a subordering of) the

A relációs adatbázisban minden csak egyszer tárolódik, az egyes adat-típusok közötti kapcsolatokat tároljuk.

Ehhez egy matematikai leírás és programozási nyelv is tartozik, tetszőleges feladatra összeállítható egy adatbázis-szerkezet. Az adatbázisban a kapcsolatok az információ-áramlás irányát is jelzik.

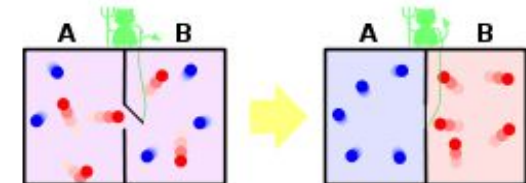

A relációk a nyilak, az adatbázisban egy dolog csak egyszer tárolódik, és egy keresés lényegében a nyilak követését jelenti. Az összes közösségi oldal mögött pl relációs adatbázisok dolgoznak...

Információs és fizikai entrópia

„in an isolated system, entropy never decreases.” Second Law of Thermodynamics

The Maxwell demon

Temperature of A **decreases**, B **increases** → Violation of the Second Law ?

Kiegészítő anyag: az információs entrópia és a fizikai entrópia kapcsolata

Ezt érdemes akkor megnézni amikor már fizikából az entrópia fogalma, és a termodinamika volt előadáson.

A lényeg az, hogy az információ-vesztés (pl törlés) fizikai entrópia-növekedést okoz!

az információ mértéke - entrópia

Fej vagy írás

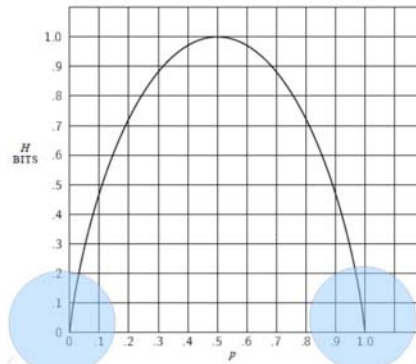

p

q = 1-p

H másik neve: **Shannon-entrópia**

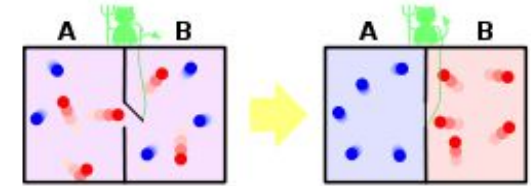
H CSAK akkor nulla, ha teljesen biztos mi fog történni: $p=0$ vagy $p=1$

A fizikai entrópia (S) CSAK akkor nulla, ha csupán 1 mikroállapot létezik

„in an isolated system, entropy never decreases.” Second Law of Thermodynamics

The Maxwell demon

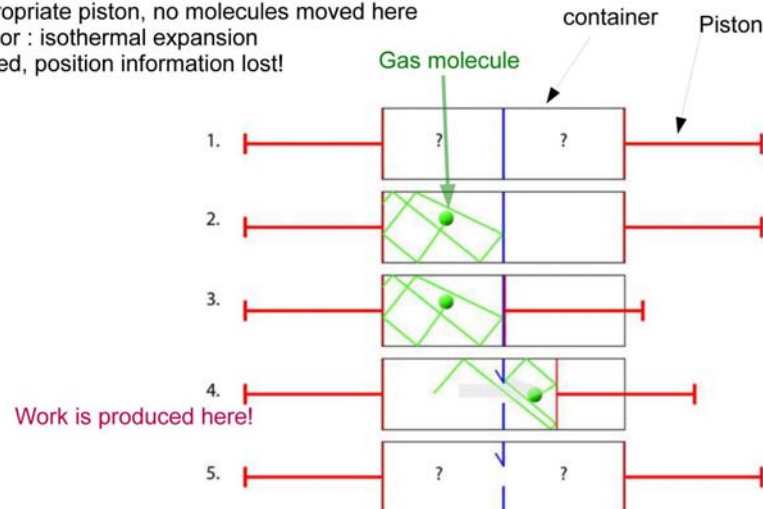

Temperature of A **decreases**, B **increases** → Violation of Law II. ?

Solution: NO, since the demon interacts with the system, it must be considered. The demon acquires **information**, and this changes its state!

Információs és fizikai entrópia

1. : molecule's position unknown
2. : measure position, information = 1 bit
3. : move appropriate piston, no molecules moved here
4. : release door : isothermal expansion
5. : door opened, position information lost!

Információs és fizikai entrópia

1. : molecule's position unknown
2. : measure position, information = 1 bit
3. : move appropriate piston, no molecules moved here
4. : release door : isothermal expansion
5. : door opened, position information lost!

Isothermal expansion:

$$W_{A \rightarrow B} = NkT \ln \left(\frac{V_A}{V_B} \right)$$

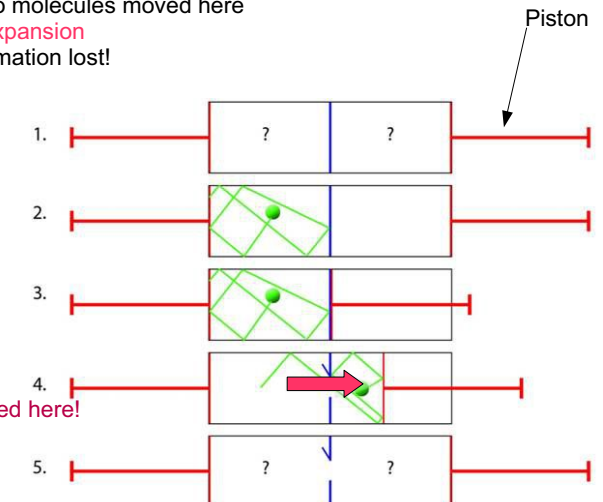
In this case:

$$N=1$$

$$V_A/V_B = 2$$

Hence

$$W = kT \ln(2) \text{ Work is produced here!}$$

Információ és fizikai entrópia

1. : molecule's position unknown
2. : measure position, information = 1 bit
3. : move appropriate piston, no molecules moved here
4. : release door : isothermal expansion
5. : door opened, position information lost!

Isothermal expansion:

$$W_{A \rightarrow B} = NkT \ln \left(\frac{V_A}{V_B} \right)$$

In this case:

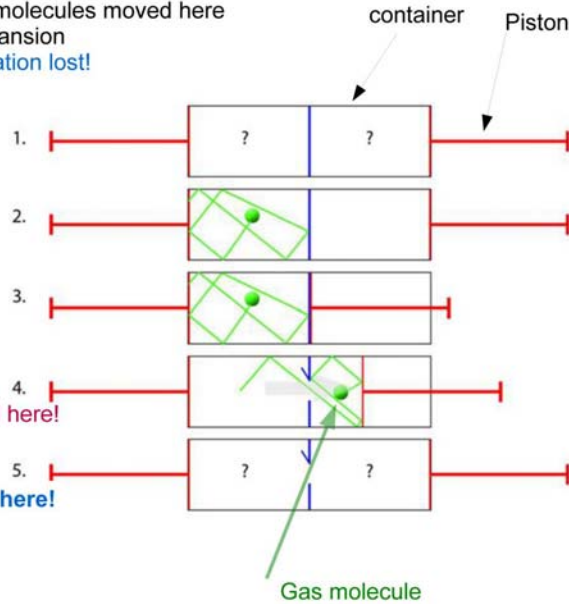
$$N=1$$

$$V_A/V_B = 2$$

Hence

$$W = kT \ln(2) \text{ Work is produced here!}$$

Information is lost here!

Információ és fizikai entrópia

Leo Szilárd:

From Law II. taking into account that $W = T\Delta S$

$$W_{\text{produced by piston}} = W_{\text{loss of information}}$$

$$T\Delta S_{\text{inf}} = kT \ln 2$$

$$\Delta S_{\text{1bit}} = k \ln 2$$

Erasing 1 bit of information increases physical entropy by $k \cdot \ln 2$

(Landauer 1971, logically irreversible processes, eg. AND-gate)

